

A LEVÁLÁS, MINT ÚJ ÁTALAKULÁSI FORMA A MAGYAR ADÓRENDSZERBEN

II. RÉSZ: KÖZVETETT ADÓZÁS

2025. november 17.

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETŐ	3
2.	ILLETÉK.....	5
2.1.	Üzletág, nem üzletág, több üzletág?	7
2.2.	Mi(nek) az 50%-a?	8
2.2.1.	Piaci vagy könyv szerinti érték?.....	9
2.2.2.	Ingatlan vagy nem ingatlan?	10
2.3.	Összegzés	12
3.	ÁFA.....	13
3.1.	Áfakörön kívül vagy belül?.....	13
3.2.	Összegzés	15
4.	ZÁRÓ GONDOLATOK	16

1. BEVEZETŐ

2024. január 1-jét megelőzően a Polgári Törvénykönyv¹ (Ptk.) alapján egy jogi személy szétválására kétféleképpen volt lehetőség: különválással vagy kiválással.

2024-től azonban - a kiválás a eseteként - megjelent a **leválás, mint új átalakulási forma**.

A leválás és a „hagyományos” kiválás közötti legfőbb különbség, hogy leválás esetén a leváló jogi személy egyedüli tagja csak a jogelőd társaság lehet (a leváló társaság a jogelőd leányvállalata lesz), ellenétben a kiválással, ahol a létrejött jogi személy(ek) a jogelőd tagjainak tulajdonába kerülnek (annak testvérvállalatai lesznek).

A leválás egyedi szétválási formának tekinthető abban a tekintetben is, hogy ez az egyetlen szétválasztási mód, amely **nyilvánosan működő részvénytársaságok** (nyrt-k) esetében is alkalmazható. Ebben az esetben ugyanis nem merülnek fel azok a problémák, amik az nyrt.-k szétválását korábban ellehetetlenítették (pl. a jogelődben tartott részvények értéke szükségszerűen csökkenne egy különválással vagy „hagyományos” kiválással történő vagyonkiadás következtében).

A leválás, mint új jogintézmény megjelenése kapcsán számos törvény fogalom- és szabályrendszerét kellett módosítani a jogalkotónak, nem csak a Ptk-t és az Átv-t, hanem a Számviteli törvényt² (Sztv.) és egyes adótörvényeket (Társasági adó törvény³ – Tao; Illetékekről szóló tv. – Itv.⁴) is. Mivel a leválás gyakorlata még igen kiforratlan, valószínűsíthető, hogy annak kapcsán **további módosítások, pontosítások** is megjelennek majd a magyar jogrendszerben.

Bár a leválás komplex jogi, számviteli és adózási tervezést igényel, mint minden átalakulási forma, jelen cikksorozat kizárólag az **adórendszert érintő módosításokra**, illetve a (jelenleg még)

¹ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

² 2000. évi C. törvény a számvitelről

³ 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

⁴ 1990. évi XCIII. törvény

fennálló adójogi értelmezési kérdésekre koncentrál. Ezek a jogszabályértelmezési kérdések elsősorban abból fakadnak, hogy a leválás egyszerre minősül **átalakulásnak társasági jogi szempontból** és ún. **kedvezményezett eszközátruházásnak adójogi szempontból**, amelynek a társasági adó törvény fogalomrendszere alapján eddig lényegében csak az üzletág-apport egyes formái feleltek meg.

A leválás jogi és adózási szempontból is hordozhat előnyöket a „hagyományos” üzletág-apporthoz képest. Jogi szempontból - mint átalakulás - lehetővé teszi az **automatikus jogutódlást** számos szerződés és engedély tekintetében, azok egyenként történtő átruházása, átírása helyett.

Számviteli és adójogi szempontból pedig kétségtelen előnye, hogy – mint átalakulás – könyv szerinti értéken is megvalósítható, akár **adósemleges** módon is.

Ahogy azonban korábbi, a közvetlen adózással foglalkozó [hírlevelünkben](#) bemutattuk, a leválás piaci értéken történő végrehajtása már kevésbé tűnik előnyösnek adózási szempontból a hagyományos üzletág átruházáshoz (apporthoz) képest a jelenlegi szabályok alapján.

A leválásról szóló pmXpert sorozatunk második részében kifejezetten a leválás közvetett adózási következményeivel foglalkozunk.

Ahogy azt látni fogjuk, a leválás illeték szempontból az üzletág apporttal azonos megítélés alá esik, hiszen mindkét esetben a kedvezményezett eszközátruházásra vonatkozó kedvező szabályok alkalmazandóak. E szabályok több feltétel együttes teljesülése esetén **illetékmentessé tehetik** a tranzakciót, a feltételek gyakorlatban való alkalmazása azonban számos értelmezési kérdést vet fel. Általános forgalmi adó szempontból bizonyos korlátok mellett a leválás **áfa körön kívüli ügyletként** kezelhető. Ezek értelmezése – az illetékmentesség feltételeihez képest - kevesebb nehézséggel jár a már kiforrott joggyakorlat alapján.

2. ILLETÉK

A leválás keretében is – akárcsak az üzletág-apport esetén - visszterhes vagyonátruházás történik. Ezért amennyiben olyan eszközök (is) leválasztásra (átadásra) kerülnek, melyek visszterhes vagyonátruházási illeték tárgyát képezik – ingatlan, részesedés belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban, ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog, gépjármű –, illetékfizetési kötelezettség merülhet fel.

Ahogy azt első, [közvetlen adózással foglalkozó hírlevelünkben](#) részletesen kifejtettük, a leválás a Tao tv. értelmében ún. kedvezményezett eszközátruházásnak minősül, hasonlóan a hagyományos üzletág-apporthoz. A kedvezményezett eszközátruházásra az Itv. szerint speciális – az „általánosnál” kedvezőbb – szabályok vonatkoznak.

A kedvezményezett eszközátruházás illetékszabályai eredetileg az üzletág-apportra íródtak (ahogy azt a későbbiekben is látni fogjuk), a leválás a Tao tv. definíciójának változásával automatikusan – az Itv. párhuzamos módosítása nélkül – került kedvezményes illetékkezelés alá.

2025 folyamán az Itv. vonatkozó pontja egy tekintetben mégis módosult. Míg 2025.06.20-ig csak az ingatlannak, valamint a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betétnek az átruházása lehetett illetékmentes kedvezményezett eszközátruházás keretében, most már bármilyen kedvezményezett eszközátruházás keretében történő vagyonszerzés illetékmentes (beleértve a vagyoni értékű jogok és ingóságok – pl. gépjárművek – átruházását is), ha a jogszabályban rögzített feltételek teljesülnek. Ez a kedvező módosítás természetesen nem csak a leválásra, hanem az üzletág-apportra is érvényes.

A kedvezményezett eszközátruházás szabályai azonban még így is kevésbé kedvezőek és kevésbé egyértelműek, mint pl. a kedvezményezett átalakulásra vonatkozó előírások. A főbb különbségeket a fenti szabályok között az érthetőség kedvéért egy konkrét példán keresztül mutatjuk be.

„A” társaság úgy dönt, hogy a tulajdonában álló gyártóegységet (egy saját ingatlant a hozzá tartozó műszaki gépekkel, berendezésekkel együtt) külön entitásba helyezi. Az ingatlan könyv szerinti értéke 300 millió Ft, piaci értéke 500 millió Ft. A kapcsolódó műszaki gépek, berendezések értéke a könyvekben 400 millió Ft.

- a) Az első esetben „A” társaság értékesíti a gyártóegységet a cégcsoporton belül egy már létező vállalkozásnak, hogy azt ő üzemeltesse tovább. Ebben az esetben a megszerző „B” társaságnak az ingatlan piaci (forgalmi) értéke után 4% visszerthes vagyonátruházási illetéket kell fizetnie (500 millió x 4%=20 millió Ft).⁵
- b) A második esetben a társaság „hagyományos” kiválással szervezi ki a gyártóegységet („A” társaságból kiválik „B” társaság, és azok egymás testvérvállalatai lesznek). Ha a kiválás megfelel a Tao tv. szerinti kedvezményezett átalakulásnak⁶ (leválással foglalkozó első [hírlevelünkben](#) ezt részletesen kifejtettük), akkor illetékfizetési kötelezettség nem merül fel, mert a Tao tv. szerinti kedvezményezett átalakulás keretében történő vagyonszerzés – minden egyéb feltétel nélkül – mentes a visszerthes vagyonátruházási illeték alól.⁷
- c) Nézzük meg mi történik a harmadik esetben, ha „A” társaság leválással helyezi ki a gyártóegységet „B” társaságba („B” társaság „A” társaság 100%-os leányvállalata lesz). Ebben az esetben „B” társaság vagyonszerzése csak bizonyos feltételek együttes teljesülése esetén lesz illetékmentes.⁸

⁵ Itv. 19. § (1)

⁶ Tao tv. 4 § 23/a.

⁷ Itv. 26. § (1) g)

⁸ Itv. 26. § (1) q) pontja szerinti négy feltétel.

A legfontosabbak ezek közül az alábbiak:

- 1) az átruházó társaság legalább két üzletággal rendelkezik, melyek az átruházást megelőző két teljes, 12 hónapos adóévben önálló üzletágként működtek,
- 2) az átruházott eszközöknek - a pénzeszközök és pénzkövetelések összegével csökkentett értékében - az ingatlanok és a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betétek értékének aránya az átadáskor és az átadást legalább 6 hónappal megelőzően lezárt utolsó adóév utolsó napján nem haladja meg az 50%-ot.

Az alábbiakban vizsgáljuk meg fenti két feltételt részletesebben is, a konkrét példánál maradva.

2.1. Üzletág, nem üzletág, több üzletág?

„Az átruházó társaság legalább két üzletággal rendelkezik, melyek az átruházást megelőző két teljes, 12 hónapos adóévben önálló üzletágként működtek”.

Első hírlevelünkben utaltunk rá, hogy a Tao tv. jelenlegi szövegéből akár az is következhet, hogy a leválással létrejövő entitásba nem csak önálló üzletág(ak), de akár tetszőlegesen kiválasztott eszközök - és azokhoz kapcsolódó kötelezettségek - is kiszervezhetők. A feltétel, miszerint legalább két önálló üzletágnak kell működnie a megelőző két adóévben az átruházó társaságnál, mégis arra enged következtetni, mintha az Itv. szerinti mentesség csak akkor lenne alkalmazható, ha legalább egy teljes üzletág átruházásra kerül a leválás keretében (hasonlóan a „hagyományos” kedvezményezett eszközátruházásnak tekinthető üzletág-apporthoz, amelyre az Itv. vonatkozó szabályai eredetileg íródtak). Ez azonban explicit nem kerül kimondásra a törvényben, így tovább erősíti azt a bizonytalanságot, amelyre első hírlevelünkben a Tao tv. kapcsán is felhívtuk a figyelmet

Jelen hírlevél részletesen a qb) és qc) alpontok szerinti feltételekkel foglalkozik. További két felétel:

- qa) az átruházó az átruházás évében és az azt megelőző két naptári évben nem vette igénybe a továbbértékesítéshez kapcsolódó kedvezményes illetékmértéket (23/A. § szerint) és lakóház építésére alkalmas telek kapcsán felfüggesztett illetéktartozással (26. § (1) a) pont szerint) nem rendelkezik;
- qd) az átvevő társaság vállalja, hogy az átruházás évét követő 2. naptári év végéig nem veszi igénybe a továbbértékesítéshez kapcsolódó kedvezményes illetékmértéket (23/A. § szerint).

(melynek egyes rendelkezései megkövetelik, hogy önálló szervezeti egység – üzletág – kerüljön átruházásra a leválás keretében, más rendelkezései nem).

Ami azonban biztonsággal kiolvasható a fenti feltételből az az, hogy

a **példa** szerinti „B” társaság csak akkor mentesül az illetékfizetési kötelezettség alól leválás esetén, ha az átruházó („leválasztó”) „A” társaság legalább még egy önálló üzletággal rendelkezik (pl. egy disztribúciós hálózatot is működtet az átruházni tervezett gyártóegység mellett) és az már az előző két adóévben is működött.

1.

De vizsgáljuk meg a következő feltételt is, mivel a mentességi feltételeket együttesen szükséges teljesíteni.

2.2. Mi(nek) az 50%-a?

„Az átruházott eszközöknek - a pénzeszközök és pénzkövetelések összegével csökkentett értékében - az ingatlanok és a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betétek értékének aránya az átadáskor és az átadást legalább 6 hónappal megelőzően lezárt utolsó adóév utolsó napján nem haladja meg az 50%-ot”.

Az 50%-os korlátra vonatkozó feltétel biztosítja, hogy az ügylet (leválás vagy üzletág-apport) csak abban az esetben lehessen illetékmentes, ha az átruházott eszközök között (a pénzt és azzal egyenértékűnek tekinthető eszközöket leszámítva) nincsenek túlsúlyban az ingatlanok és belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságban fennálló vagyoni betétek, melyek átruházása főszabály szerint illetékköteles lenne (pl. értékesítés esetén, ahogy fentebb láttuk).

A szabály értelmezésével kapcsolatosan azonban több kérdés is felmerül:

- 1) piaci vagy könyv szerinti értékek alapján kell számítani az arányszámot?
- 2) pontosan mit értünk „ingatlan” alatt? (különös tekintettel arra, hogy az Itv. és az Szvt. szerinti ingatlandefiníció nem azonos)

2.2.1. Piaci vagy könyv szerinti érték?

Az első kérdést könnyebb megválaszolni. Az arányszám számítása során – még ha egyértelműen nem is mondja ki az Itv. – az ingatlanokat és egyéb eszközöket könyv szerinti értéken szükséges figyelembe venni, az alábbi okok miatt:

- ahol az Itv. kifejezetten a forgalmi érték alkalmazását írja elő (ez jellemzően megfeleltethető a piaci értéknek), ott arról egyértelműen rendelkezik; az arányszám számítása kapcsán ilyen elvárást azonban nem fogalmaz meg;
- mivel az 50%-os korlátot két különböző időpontban is vizsgálni szükséges – az átadáskor és egy min. 6 hónapnál korábbi időpontban – életszerűtlen lenne az elvárás, hogy egy múltbeli időpontra vonatkozóan kelljen a forgalmi értéket megbízhatóan megállapítani;
- abból, hogy a fent említett múltbeli időpontnak az átadást legalább 6 hónappal megelőzően lezárt adóév utolsó napjának kell lennie, arra lehet következtetni, hogy a beszámolóban (mérlegben) szereplő értékeket - azaz könyv szerinti értékeket - szükséges figyelembe venni.

A **fenti példánál** maradva, ha „A” társaság könyveiben a gyártósor átruházásakor

- az ingatlan könyv szerinti értéke 300 millió Ft,
- a kapcsolódó műszaki gépek, berendezések könyv szerinti értéke 400 millió Ft,
- az összes átruházott eszköz könyv szerinti értéke 700 millió Ft (feltéve, hogy más eszközök nem kerülnek leválasztásra).

Az ingatlanok aránya tehát 43%-ot (kevesebb mint 50%-ot) képvisel. Ha az utolsó legalább 6 hónapja lezárt adóév beszámolója szerint is 50% alatt maradt ez az arányszám, és a törvény által előírt további feltételek is teljesülnek, a leválás illetékmentes. Tehát „B” társaságnak nem kell illetéket fizetnie.

2/A

2.2.2. Ingatlan vagy nem ingatlan?

A **fenti példában** átruházott gyártósor esetében viszonylag egyértelmű, hogy a telek és a rajta álló épületek, építmények ingatlannak minősülnek, míg a műszaki berendezések, gépek nem (ez igaz mind az Itv., mind az Szvt. szerint).

Nézzük meg azonban **azt az esetet**, amikor „A” társaság könyveiben egy fejlesztés alatt álló ingatlan is szerepel 150 millió Ft értékben, és az is a leválás tárgyát képezi.

Ebben az esetben az ingatlanok értéke számviteli szempontból változatlanul 300 millió Ft, hiszen a fejlesztés alatt álló épület egyelőre beruházásként szerepel a könyvekben. Az illetéktörvény szempontjából azonban kevésbé egyértelmű a helyzet.

2/B

Az Itv. szerint ugyanis ingatlannak minősül *a föld és a földdel alkotórészi kapcsolatban álló minden dolog*,⁹ így ezen definíció értelmében az építés alatt álló ingatlan esetében a telek és az azon álló felépítmény együttesen ingatlannak tekintendő.

Abban a tekintetben, hogy a fenti arányszám számítása során pontosan mit is kell ingatlannak tekinteni, sem az Itv. vonatkozó pontja, sem az ahhoz kapcsolódó jogforrások nem adnak támpontot, ezért érdemes azokból a nyilvánosan elérhető tájékoztatókból kiindulni, amelyek a hasonló elv szerint definiált belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságok¹⁰ illetékjogi minősítését vizsgálják (ez a minősítés lényegében akkor áll fenn, ha a társaság belföldön fekvő ingatlanainak aránya meghaladja a társaság eszközeinek 75%-át).

⁹ Itv. 102 § (1) b)

¹⁰ Itv. 102 § (1) o): „Belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaság: olyan gazdálkodó szervezet (megszerzett gazdálkodó szervezet), melynek a mérlegében kimutatott eszközök (ide nem értve a pénzeszközöket, pénzköveteléseket, aktív időbeli elhatárolásokat és kölcsönöket) mérleg szerinti értékének összegéből a belföldön fekvő ingatlan(ok), mérleg szerinti értéke több mint 75 százalék, vagy olyan gazdálkodó szervezetben (ingatlan tulajdonnal rendelkező gazdálkodó szervezetben) rendelkezik legalább 75 százalékos – közvetett, vagy közvetlen – részesedéssel, melynek a mérlegében kimutatott eszközök (ide nem értve a pénzeszközöket, pénzköveteléseket, aktív időbeli elhatárolásokat és kölcsönöket) mérleg szerinti értékének összegéből a belföldön fekvő ingatlan(ok) mérleg szerinti értéke több mint 75 százalék...”

A belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságok kapcsán megjelent, a NAV és az NGM által közösen jegyzett 2023/1. Adózási kérdés részletesen foglalkozik a fejlesztés alatt álló ingatlanok illeték szempontból való megítélésével. Az Adózási kérdés kimondja, hogy bár a belföldi ingatlanvagyonnal rendelkező társaságok minősítése során a 75%-os korlát számítása során az ingatlanok mérleg szerinti értékéből kell kiindulni, *„e körben nincs annak jelentősége, hogy az egyes vagyontárgyakat a mérlegben miként kell nyilvántartani, pusztán az azokhoz rendelhető mérleg szerinti értéket kell figyelembe venni.”* Ha tehát a telek és az azzal alkotórészi kapcsolatban álló felépítmény a mérlegben más-más mérleg soron jelenik meg (például ingatlan és beruházás), akkor a két kategóriánál megjelenő mérleg szerinti érték összegét kell az arányszám számításakor figyelembe venni.

A fenti értelmezés felveti annak kockázatát, hogy a példa szerinti esetben a leválás illetékjogi minősítése a fejlesztés alatt álló ingatlan átruházása esetén már másképp alakulna:

- az ingatlanok mérleg (könyv) szerinti értéke nem 300, hanem 450 (300+150) millió Ft lenne,
- a kapcsolódó műszaki gépek, berendezések könyv szerinti értéke maradna 400 millió Ft,
- az összes átadott eszköz értéke 850 millió Ft-ra változna (feltéve, hogy más eszköz nem kerül leválasztásra).

A fenti konzervatív értelmezést követve az ingatlanok az összes átadott eszköz arányában 56%-ot (több mint 50%-ot) képviselnének az átadáskor, így **a tranzakció nem mentesülne az illetékfizetési kötelezettség alól**, „B” társaságnak az átvett ingatlanok forgalmi értéke után 4% illetéket kellene fizetnie. Feltételezve, hogy a fejlesztés alatt álló ingatlan esetében megegyezne egymással a könyv szerinti és a forgalmi érték, „B” társaság illetékfizetési kötelezettsége összesen 26 millió Ft lenne $((500 + 150) \times 4\%$, ahol 500 a kész ingatlan forgalmi értéke, 150 a fejlesztés alatt álló ingatlané).

2/B

Tovább bonyolódna a helyzet, ha „A” társaság az IFRS-ek szerint készítené beszámolóját. Ebben az esetben olyan speciális tételek is előfordulhatnának eszközei között, melyek az IFRS-ek szerint az ingatlanok közé sorolhatók, de az Itv. fogalomrendszere szerint nem ingatlanok (pl. IFRS16 szerinti pénzügyi lízing szerződés következtében kimutatott eszközhasználati jog). Továbbá, azt is szükséges lenne végig gondolni, hogy az IFRS-ek szerint összeállított beszámolóban szereplő eszközérték további kiigazítások nélkül megbízhatóan felhasználható-e az arányszám számítás során (pl. egyes tárgyi eszközök bekerülési értékének részét képezik a jövőbeni leszerelési költségek is IFRS-ek alkalmazása esetén, melyek az Itv. alapján biztosan nem minősülnének ingatlanoknak).

2.3. Összegzés

Ahogy a fenti példa is szemléltetni, a leválás, mint új átalakulási forma, illetékszempontból is számos értelmezési kérdést vet fel. Mivel a törvény jelenleg nem minden esetre ad egyértelmű útmutatást, valószínűsíthető, hogy a joggyakorlat tovább finomodik majd (pl. állásfoglalások, adózási/számviteli kérdések útján). Összességében megállapítható, hogy **a leválás során történő vagyonszerzés mentesülhet a visszterhes vagyonátruházási illeték alól, ha a megfelelő feltételek teljesülnek.** Az illetékmentesség azonban több feltétel együttes teljesüléséhez kötött, és számos fontos részletre kell odafigyelni annak érdekében, hogy a törvény által biztosított mentesség valóban alkalmazható legyen. Célszerű a feltételeknek – különösen az 50% alatti arányszámnak – a teljesülését előzetesen, akár minden lehetséges scenárió mentén is megvizsgálni, és alaposan dokumentálni, hogy az illetékmentesség érvényesíthetősége később is egyértelműen bizonyítható legyen.

3. ÁFA

A leválás, mint a Ptk. szerinti új átalakulási forma bevezetésével az Áfa tv. nem változott. Erre azonban nem is volt szükség, mert a leválás elhelyezhető az Áfa tv. jelenlegi fogalomrendszerében, ami azt illeti, akár több helyen is. A leválás során ugyanis történhet (akár ugyanazon ügylet keretében egyszerre is):

- apportálás (az Áfa tv. definícióit használva, termék vagy vagyoni értékű jog apportálás),¹¹
- jogutódlással történő megszűnés (jogi személy a Ptk. jogi személyekre vonatkozó rendelkezései szerinti szétválása),¹²
- és üzletág-átruházás, ahol a szerző az üzletágot további működtetés céljából szerzi meg.¹³

Annak, hogy az Áfa tv-nek pontosan melyik pontját is szükséges alkalmazni az egyes esetekben, nincs is különösebb jelentősége, tekintettel arra, hogy a fent felsorolt esetek egyikében sem áll be a termék értékesítéséhez, szolgáltatás nyújtásához fűződő joghatás (azaz, az ügylet után nem keletkezik áfafizetési kötelezettség), amennyiben az Áfa tv. által előírt feltételek¹⁴ teljesülnek. Ezek a feltételek lényegében lehetővé teszik az egyszerűsített kezelését a két vállalkozás közötti, fenti keretek között megvalósuló vagyonátruházásoknak, elkerülve azt, hogy az egyik vállalkozást olyan - apport, átalakulás, üzletág-átruházás esetén jellemzően jelentős összegű - adófizetési kötelezettség terhelje, amit a másik a vállalkozás utólag úgys visszkap majd.

3.1. Áfakörön kívül vagy belül?

Ha azonban a szerző oldalán olyan körülmény állna fenn, amely miatt a felszámított áfa összegét nem (vagy nem teljes mértékben) helyezhetné levonásba, költségvetési érdek sérülne az átadó

¹¹ Áfa tv. 17 § (1)

¹² Áfa tv. 17 § (2)

¹³ Áfa tv. 17 § (4)

¹⁴ Áfa tv. 18 §

mentesítésével az áfafizetési kötelezettség alól. Ezért a szerző félnek az alábbi - lényegében az átruházott vagyon kapcsán teljes áfalevonási jogot biztosító - feltételeknek kell megfelelnie:

- a) a szerző belföldön nyilvántartásba vett adóalany a szerzéskor, vagy annak közvetlen következményeként (leválás esetén az utóbbi eset áll fenn, feltéve, hogy a leválasztott cég belföldön bejegyzett társaság),
- b) a szerző kötelezettséget vállal arra, hogy a szerzéshez és a szerzett vagyonhoz fűződő, Áfa tv-ben szabályozott jogok és kötelezettségek a szerzéstől kezdődően őt illetik és terhelik (ezt a feleknek a vonatkozó szerződésben – leválás esetén a szétválási szerződésben - szükséges rögzíteniük),
- c) a szerző félnek sem a szerzéskor, sem azt követően nem lehet olyan Áfa tv-ben szabályozott jogállása, amely természeténél fogva összeegyeztethetetlen lenne a b) pontban foglalt kötelezettségek teljesítésével, vagy azok csorbítására lenne alkalmas (ez az eset állna fenn például, ha a szerző fél – a leválasztott társaság - alanyi adómentességet választana).

Ha a leválás keretében teljes üzletág kerül átruházásra, tekintettel kell lenni az Áfa tv. üzletág-átruházások kapcsán előírt további feltételeire¹⁵ is (de ha jobban megnézzük ezeket a feltételeket, inkább csak a fenti c) pont szerinti áfalevonási jogot „csorbító” eseteket konkretizálják, kifejezetten az üzletág-átruházások kapcsán):

- az üzletág keretében folytatott gazdasági tevékenység kizárólag adólevonásra jogosító termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás lehet,
- ha a szerzett vagyon ingatlant (ingatlanrészt) is tartalmaz, és arra vagy az átruházó fél választott áfakötelezettséget¹⁶, vagy azért lenne adóköteles annak átruházása, mert az Áfa tv. fogalomrendszerében „új ingatlannak¹⁷” minősül, annak kapcsán a szerző félnek is áfakötelezettséget kell választania,

¹⁵ Áfa tv. 18 § (1a)

¹⁶ Áfa tv. 88. § szerint

¹⁷ Áfa tv. 86§ (1) j),ja),jb) alapján

ellenkező esetben előfordulhatna, hogy bár az átruházó korábban élt áfalevonási jogával, az átvevőnél kapcsolódó áfafizetési kötelezettség mégsem keletkezne. Ezért, ha a fenti feltételek nem teljesülnének, a leválás az Áfa törvény hatálya alá tartozna, az ügylet az átadónál áfafizetési kötelezettséget keletkeztetne.

3.2. Összegzés

Amennyiben **az előírt feltételek teljesülnek, a leválás kapcsán nem keletkezik áfafizetési kötelezettség.** Lényeges azonban kiemelni, hogy elévülési időn belül a szerzett vagyon kapcsán a szerzést megelőzően keletkezett Áfa tv. szerinti kötelezettségek teljesítéséért a szerzővel együtt az átruházó („leválasztó”) adóalanyt is **egyetemleges felelősség** terheli.¹⁸

Az Áfa tv. tehát a leválás, mint tranzakció kezelése kapcsán nagy meglepetéseket nem tartogat, arra egyértelműen megfogalmazott szabályok és már kiforrott joggyakorlat vonatkoznak.

¹⁸ Áfa tv. 18§ (2)

4. ZÁRÓ GONDOLATOK

Sokkal érdekesebb kérdések merülhetnek fel azonban az ügylet végrehajtása után, főleg, ha teljes üzletág leválasztására kerül sor.

Az üzletághoz kapcsolódó „áthúzódó” (jogelőd által megkezdett, de jogutód által folytatott/befejezett) tranzakciók a számlázás, áfabevallás, áfalevonás kapcsán számos kérdést vetnek fel, amelyek tovább gyűrűzve a számviteli elszámolásokra és ezáltal az éves adókra csak újabb kérdéseket nyitnak ki, ezért azokra érdemes egy külön hírlevelet szólni.

A „mi lesz azután” kezdetű kérdésekre a következő, várhatóan már csak jövő év elején megjelenő pmXpert kiadványunkban adunk választ.

Amennyiben bármilyen kérdése merülne fel a leírtakkal kapcsolatban, keressen minket bizalommal!

2025.11.17.

Üdvözlettel:

a PMX Csapata

Tisztelt Olvasó!

Minden {pmx} kiadványt a lehető legnagyobb gonddal és figyelemmel állítunk össze, az elmúlt közel három évtized során megszerzett ismereteink és gyakorlati tapasztalataink birtokában. S éppen ezen ismeretek mondatják velünk azt, hogy adózási szempontból szinte nincs két egyforma eset, sokszor egy jelentéktelennek tűnő eltérés alapvetően érintheti, változtathatja meg egy ügylet, tranzakció vagy éppen juttatás adókötelezettségét. Erre tekintettel kérjük, hogy nagyon gondosan mérlegelje, ha üzleti döntéseit kizárólag ezen kiadványban foglalt tartalomra alapozva hozza meg és nem konzultál adószakértőjével a konkrét eset kapcsán. Mi nyomatékosan hangsúlyozzuk azt, hogy minden esetben ki kell kérni a konkrét ügyről a szakértő véleményét és megalapozott, felelősségteljes döntés csak ennek birtokában hozható.

A fentiek miatt a kiadvány nem megfelelő gondossággal történő felhasználásából fakadó semmilyen kárért nem tudunk felelősséget vállalni.

Megértését köszönjük!

Szalai János partner